

ПРОПОЗИЦІЇ
Міністерства юстиції України
до проєкту Закону України «Про внесення змін до Закону України
«Про запобігання корупції» щодо приведення його норм у відповідність до
рішення Конституційного Суду України від 27 жовтня 2020 року № 13-р/2020
та з метою врегулювання діяльності Національного агентства з питань
запобігання корупції», внесеного народними депутатами України Тимошенко Ю.В.,
Власенком С.В., Савчук О.В.
(реєстр. № 4293 від 30 жовтня 2020 року)
до першого читання

Міністерством юстиції України опрацьовано проєкт Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про запобігання корупції» щодо приведення його норм у відповідність до рішення Конституційного Суду України від 27 жовтня 2020 року № 13-р/2020 та з метою врегулювання діяльності Національного агентства з питань запобігання корупції» (далі – проєкт Закону) і в межах компетенції висловлюються такі зауваження.

1. Проєкт Закону потребує суттєвого доопрацювання відповідно до вимог нормопроектувальної техніки, оскільки Конституційний Суд України Рішенням від 27 жовтня 2020 року № 13-р/2020 (далі – Рішення № 13-р) визнав низку положень Закону України «Про запобігання корупції» (далі – Закон) такими, що не відповідають Конституції України (є неконституційними).

Так, положення пунктів 6, 8 частини першої статті 11, пунктів 1, 2, 6-10¹, 12, 12¹ частини першої, частин другої – п'ятої статті 12, частини другої статті 13, частини другої статті 13¹, статті 35, абзаців другого, третього частини першої статті 47, статей 48-51, частин другої, третьої статті 52, статті 65 Закону втратили чинність з дня ухвалення Рішення № 13-р.

Слід зазначити, що передбачене проєктом Закону викладення в новій редакції абзаців, пунктів, частин, статей, які втратили чинність з одночасним збереженням їх порядкового номера є неприйнятним.

У проєкті Закону мова має йти про доповнення Закону абзацами, пунктами, частинами, статтями з порядковими номерами, що є відмінні від тих, які зазначені у Рішенні № 13-р та втратили чинність. Тобто, нумерація структурних одиниць проєкту Закону повинна бути змінена з урахуванням Рішення № 13-р.

Крім того, відповідно до вимог нормопроектувальної техніки у разі посилань у тексті закону на статті, частини статей, пункти, абзаци, номери статей та пунктів пишуться цифрами, а частин статей та абзаци – словами.

2. Пунктом 1 розділу I проєкту Закону пропонується внести зміни до підпункту «г» пункту 1 частини першої статті 3 Закону, виключивши суддів, суддів Конституційного Суду України з переліку суб'єктів, на яких поширюється дія цього Закону.

У зв'язку з цим слід зазначити, що Конституційний Суд України Рішенням № 13-р зазначив, що судова влада є незалежною, а незалежність і недоторканність суддів системи судоустрою та суддів Конституційного Суду України гарантується Конституцією України, виконавча гілка влади відокремлена від судової гілки влади.

Реалізація принципу незалежності судової влади, а отже і суддів, полягає насамперед у відособленні її від інших гілок державної влади, а це означає формування самостійної, автономної й самоуправлінської судової системи поза структурами законодавчої та виконавчої гілок влади.

Конституційний Суд України зауважив, що *декларування доходів осіб, що здійснюють публічну владу, є беззаперечною вимогою у будь-якій сучасній демократичній державі.*

У Конституційного Суду України не викликає сумніву і той факт, що публічні особи в державі повинні подавати декларації про доходи. Проте, ураховуючи принцип незалежності судової влади, суспільної важливості та значимості забезпечення реальної незалежності суддів, міжнародних принципів і стандартів, таке декларування та його перевірка повинні *проводитись з урахуванням принципу незалежності судової влади.*

Тобто, хоч Конституційний Суд України скасував низку положень Закону, водночас положення підпункту «г» пункту 1 частини першої статті 3 Закону, Рішенням № 13-р не визнано такими, що не відповідають Конституції України.

Крім того, вважаємо, що з метою забезпечення дотримання міжнародно-правових зобов'язань України у сфері запобігання корупції виключення суддів, суддів Конституційного Суду України з переліку суб'єктів, на яких поширюється дія Закону, є недоцільним. Так, антикорупційні обмеження мають поширюватись на всіх осіб, які потенційно є суб'єктами корупційних діянь, у тому числі суддів.

Враховуючи наведене, положення проекту Закону потребують перегляду та доопрацювання з урахуванням висловлених зауважень.

Міністр юстиції

Денис МАЛЮСЬКА

_____ 2020 р.